

Al-Hikmah Publicaties

HET NEERDALEN VAN ALLAH - DE VERHEVENE - NAAR DE LAAGSTE HEMEL IN HET DERDE EN LAATSTE DEEL VAN DE NACHT

DOOR: SHAYKH ‘ABD AL-‘AZĪZ BIN BĀZ

Vraag: Hoe dienen we te reageren op degene die zegt: ‘Jullie zeggen dat Allah neerdaalt naar de laagste hemel in het derde en laatste deel van de nacht. Dat vereist dat Hij de Troon verlaten heeft, want het derde en laatste deel van de nacht is niet voor iedereen op aarde hetzelfde (d.w.z. het is altijd op een bepaald moment ergens op aarde het derde en laatste deel van de nacht)?’

Antwoord: Dit zijn de woorden van de Boodschapper van Allah ﷺ. Hij zegt:

*Onze Heer daalt iedere nacht neer naar de laagste hemel wanneer er nog één derde van de nacht is overgebleven. Hij zegt: ‘Wie Mij aanroept, die zal Ik beantwoorden. Wie Mij vraagt, die zal Ik schenken. Wie Mij vergeving vraagt, Ik zal hem vergeven.’ Totdat de dageraad aanbreekt. [Overeengekomen]*¹

De geleerden hebben verduidelijkt dat het een neerdaling is die gepast is met betrekking tot Allah. Het is geen neerdaling zoals de onze. Niemand heeft kennis over de manier waarop

---

¹ Overgeleverd door al-Bukhārī in het Boek van de Vrijdag, hoofdstuk betreffende de smeekbede in het gebed aan het einde van de nacht (nr. 1145) en Muslim in het Boek betreffende het inkorten van het Gebed van de Reizigers, hoofdstuk betreffende het opwekken van belangstelling voor de smeekbede en de vermelding aan het einde van de nacht en de beantwoording (nr. 758).

behalve Hij. Hij daalt neer zoals Hij wil. Het vereist niet dat de Troon verlaten is. Het is een neerdaling die gepast is met betrekking tot Hem.

Het derde en laatste deel van de nacht verschilt over de wereld. Dit is iets dat specifiek voor Hem is, Zijn schepping lijkt niet op Hem wat betreft iets van Zijn Eigenschappen. Zoals Hij, de Geprezene, zei:

﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿١١﴾﴾

Er is niets in enig opzicht aan Hem gelijk, en Hij is de Alhorende, de Alziende. [Sūra ash-Shūrā (42): 11]

En Hij zei:

﴿يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِهِ عِلْمًا ﴿١١٠﴾﴾

Hij weet wat er vóór hen is en wat er achter hen is. En zij kunnen niets van Zijn Kennis omvatten. [Sūra Ṭā-Hā (20): 110]

En Hij zei in het Troonvers:

﴿وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ﴾

En zij kunnen niets van Zijn Kennis omvatten, behalve dat wat Hij wil. [Sūra al-Baqara (2): 255]

Er zijn vele verzen met deze betekenis. Hij weet het beste hoe Hij neerdaalt.

Het is verplicht voor ons om de neerdaling te bevestigen, op de manier die gepast is met betrekking tot Allah, inclusief het feit dat Hij verheven is boven de Troon. Hij daalt neer zoals

gepast is met betrekking tot Hem. Het is niet zoals onze neerdaling. Wanneer een mens vanaf een dak naar beneden afdaalt, dan is hij niet meer op het dak. Wanneer iemand uit een auto stapt, dan zit hij niet meer in de auto. Dit is een valse vergelijking. Want Hij wordt niet vergeleken met Zijn Schepping. Hij lijkt in niets van Zijn Eigenschappen op Zijn Schepping.

Zoals dat wij zeggen: Hij is verheven boven de Troon op de manier die gepast is met betrekking tot Hem. Wij weten niet hoe Hij is verheven. Wij vergelijken Hem dus niet met de Schepping. Wij zeggen slechts: Hij is verheven op een manier die gepast is met betrekking tot Zijn Grootheid en Verhevenheid.

Toen de Mutakallimīn (scholastici) zich onrechtmatig gingen bezighouden met deze positie, ontstond er bij hen een geweldige verwarring. Het leidde ertoe dat zij Allah in het geheel verwierpen. Zij zeiden: ‘Hij is niet binnen de wereld, niet buiten de wereld en niet zus en niet zo.’ Zij beschreven Hem met eigenschappen die afwezigheid impliceren, en het geheel verwerpen van Zijn Aanwezigheid. Daarom was het standpunt van de Metgezellen van de Boodschapper van Allah en Ahl as-Sunna wa-l-Jamā‘a in opvolging van hen om te bevestigen van dat waarmee de teksten vanuit het Boek en de Sunna zijn gekomen. Zij zeiden:

‘De hoedanigheid van Zijn Eigenschappen is alleen bij Hem bekend.’

En hieronder valt ook wat Imam Mālik – moge Allah hem genadig zijn – heeft gezegd:

‘Al-Istiwā’ (het verheffen) is bekend, de hoedanigheid is onbekend, het geloven erin is verplicht, en het vragen erover is een innovatie.’

Dat wil zeggen: Vragen over de hoedanigheid.

Iets soortgelijks is overgeleverd van Umm Salama رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا en Rabī‘a b. ‘Abd ar-Rahmān, de Shaykh van Imam Mālik رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ:

‘Al-Istiwā’ is niet onbekend, de hoedanigheid is onbegrijpelijk en het geloven erin is verplicht.’

Wie deze zaak in acht neemt is gevrijwaard van vele misvattingen en twijfels, van vele geloofsovertuigingen van de aanhangers van valsheid. Het volstaat ons om te bevestigen wat er vermeld is in de teksten en daar niets aan toe te voegen.

Zo zeggen wij ook: Hij hoort, spreekt, ziet, is boos en tevreden op een manier die gepast is met betrekking tot Hem *سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى*. Hij alleen kent de hoedanigheid van Zijn Eigenschappen. Dit is de weg van veiligheid en redding en de weg van kennis. Dit is de Madhhab (weg) van de vrome voorgangers. Het is de meest veilige, meest wetenschappelijke en meest wijze Madhhab. Op deze manier is de gelovige veilig voor de misvattingen van de misvatters en de dwalingen van de dwalenden. En houdt hij zichzelf vast aan de Sunna en het Duidelijke Boek. Hij kent de kennis van de hoedanigheid toe aan zijn Heer *سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى*.

En Allah, de Verhevene, is de Bezitter van het Succes.

Bron: ‘Abd al-‘Azīz Bin Bāz, *Majmū‘ fātāwā wa-maqālāt mutanawwi‘a* (28/401-404). Oorspronkelijk gepubliceerd in het tijdschrift *Majallat ad-Da‘wa* (nr. 1655, 28 Rabi‘ al-Ākhir 1419 AH).

Vertaling: Abū Junayd.